

TESPİT EDİLEBİLEN ADRESİNE TEBLİGAT YAPILMADAN, DAVALIYA KENDİNİ SAVUNMA OLANAĞI TANINMADAN, YARGILAMA SÜRDÜRÜLEMEZ.

T. C. YARGITAY

10. Hukuk Dairesi 2008/18049 E., 2008/13519 K.

KANUNLARIN GERİYE YÜRÜMESİ

RÜCU DAVASI

SAVUNMA HAKKI

TEBLİGAT

“ÖZET”

DAVALI TARAFIN DOSYADA TESPİT EDİLEBİLEN ADRESİNE TEBLİGAT YAPILMADAN, DAVALIYA KENDİNİ SAVUNMA OLANAĞI TANINMADAN, YARGILAMA SÜRDÜRÜLEMEZ. 5510 SAYILI YASA ‘NIN 21. MADDESİYLE YENİDEN GETİRİLEN “SİGORTALI VEYA HAK SAHİPLERİNİN İŞVERENDEN İSTEYEBİLECEKLERİ TUTARLARLA SINIRLI” TAZMİN HÜKMÜ, 5510 SAYILI YASA’NIN YÜRÜRLÜĞÜ ÖNCESİNDE GERÇEKLEŞEN İŞ KAZALARINDAN KAYNAKLANAN RÜCUAN TAZMİNAT DAVALARINDA UYGULANMAZ.

“İçtihat Metni”

Davacı, iş kazası sonucu sürekli işgöremezlik durumuna giren sigortalıya bağlanan peşin değerli gelirler ile yapılan harcama ve ödemeler nedeniyle uğranılan Kurum zararının rücuana ödetilmesini istemiştir.

Mahkeme, İlamında belirtildiği şekilde isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hükmün, taraflar avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve teftik hakimi tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

1- Sigorta müfettişi tarafından yapılan incelemeye ilişkin rapor ekindeki dilekçe ile hizmet sözleşmesi içeriğinde, davalı şirket adresi olarak MB... Mah., 0... A... Cad., No: 9 Yazıbaşı-Torbalı" bilgisine yer verilip, sigorta müfettişi tarafından yapılan kayıt incelemesi de bu adreste gerçekleştiği halde; dava dilekçesi ve kararın bu adrese tebliği için herhangi bir işlem yapılmaksızın, ticaret sicilindeki adrese Tebligat Kanunu'nun 35. maddesi uyarınca tebliğle yetinilip, davalıya kanıtlarını sunma olanağı tanınmayıp savunma hakkı kısıtlanarak yargılamanın sürdürülmüş olması,

2- Dava; iş kazasından doğan rücu tazminatı istemine ilişkin olup, davanın yasal dayanağını oluşturan 506 sayılı Yasa'nın 26. maddesindeki halefiyet ilkesi uyarınca. Kurumun rücu alacağı; hak sahiplerinin tazmin sorumlularından isteyebileceği maddi zarar (tavan) miktarı ile sınırlı iken,

Anayasa Mahkemesi'nin, 21.03.2007 gün ve 26649 sayılı Resmi Ga-zete'de yayınlanan 23.11.2006 gün ve E: 2003/10, K: 2006/106 sayılı kararı ile 26. maddedeki "...sigortalı veya hak sahibi kimselerin işverenden isteyebilecekleri miktarla sınırlı olmak üzere..." bölümünün Anayasaya aykırılık nedeniyle iptali sonrasında, Kurumun rücu hakkının, yasadan doğan kendine özgü ve sigortalı ya da hak sahiplerinin hakkından bağımsız basit rücu hakkına dönüşmüş olması karşısında, ilk peşin değerli gelirler ile harcama ve ödemelerin; tazmin sorumlularının kusuruna isabet eden miktarıyla sınırlı kısmına hükmedilmesi gerekirken, gerçek zarar tavan değeri gözetilerek

hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

Bu kapsamda, 5510 sayılı Yasa'nın 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 21. maddesindeki, *iş kazası ve meslek hastalığı, işverenin kastı veya sigortalıların sağlığını koruma ve iş güvenliği mevzuatına aykır bir hareketi sonucu meydana gelmişse, Kurumca sigortalıya veya hak sahiplerine bu Kanun gereğince yapılan veya ileride yapılması gereken ödemeler ile bağlanan gelirin başladığı tarihteki ilk peşin sermaye değeri toplamı, sigortalı veya hak sahiplerinin işverenden isteyebilecekleri tutarlarla sınırlı olmak üzere, Kurumca işverene Ödettirilir." düzenlemesi üzerinde durma gereği de bulunmaktadır.

"Kanunların geriye yürümesi veya yürümemesi konusunda mevzuatımızda genel bir hüküm yoktur. Ancak, toplum barışının temel dayanağı olan hukuka ve özellikle kanunlara karşı güveni sağlamak ve hatta, kanun koyucunun keyfi hareketlerine engel olmak için, öğretide kanunların geriye yürümemesi esası kabul edilmiştir. Buna göre, gerek Özel Hukuk ve gerekse Kamu Hukuku alanında, kural olarak her Kanun, ancak yürürlüğe girdiği tarihten sonraki zamanda meydana gelen olaylara ve ilişkilere uygulanır; o tarihten önceki zamana rastlayan olaylara ve ilişkilere uygulanmaz. Hukuk güvenliği bunu gerektirir.

Kanunların geriye yürümemesi (geçmişe etkili olmaması) kuralının istisnalarından birini, beklenen (ileride kazanılacağı umulan) haklar oluşturmaktadır. Kamu düzeni ve genel ahlaka ilişkin kurallar yönünden de kanunların geriye yürümesi söz konusudur. Yargılama hukukunu düzenleyen kanunlar da, ilke olarak geçmişe etkilidir (Prof. Dr. Necip Bilge, Hukuk Başlangıcı, 14. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2000, sh: 193-194; Prof. Dr. A. Şeref Gözübüyük, Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları, 18. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2003, sh: 73)." (HGK 13.10.2004 t, 2004/10-528 E., 2004/533 K.)

5510 sayılı Yasa'nın 21. maddesiyle yeniden getirilen "sigortalı veya hak sahiplerinin işverenden isteyebilecekleri

tutarlarla sınırlı" tazmin hükmünün, 5510 sayılı Yasa'nın yürürlüğü öncesinde gerçekleşen iş kazalarından kaynaklanan rücuun tazminat davalarında uygulanmasına olanak veren bir düzenleme bulunmadığı gibi, rücuun tazmine ilişkin işbu düzenlemenin; yasanın yürürlüğe girdiği 01.10.2008 tarihinden önce meydana gelen olay ve ilişkilere uygulanmasını gerektirir yukarıda sıralanan istisnai durumlar kapsamında değerlendirilemeyeceği hukuksal gerçeği de bozma üzerine yürütülecek yargılama sürecinde gözönünde bulundurulmalıdır.

O halde, tarafların bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

Sonuç: Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle (BOZULMASINA), temyiz harcının istek halinde davalıya iadesine, 28.10.2008 gününde oybirliğiyle karar verildi.